

عنوان درس: بیماریهای شناسی

مخاطبان: دانشجویان کارشناسی رادیولوژی

تعداد و نوع واحد (نظری - عملی): ۲ واحد نظری
دروس پیش نیاز:

آسیب شناسی

زمان ارائه درس: سه شنبه ها ساعت ۸-۱۰ نیمسال دوم سال تحصیلی ۹۵-۹۶ ساعت

مشاوره: آزاد

مدرس: بیژن صبور

هدف کلی: آشنایی با علائم، نشانه ها، فیزیوپاتولوژی و درمان بیماریهای
متداول و حائز اهمیت در رادیولوژی
اهداف کلی جلسات: (جهت هر جلسه یک هدف):

- ۱- تعریف سلامتی و بیماری، منشاء بیماریهای داخلی و طبقه بندی آنها، روشهای تشخیص بیماریها
- ۲- بیماریهای سیستم تنفسی: بیماریهای همراه با انتشار گاز هادرریه، بیماریهای عفونی ریه
- ۳- بیماریهای سیستم تنفسی: بیماریهای انسدادی حاد و مزمن ریوی، آمفیژم، پنوموتوراکس، بیماریهای پرده جنب و قفسه سینه
- ۴- بیماریهای سیستم قلب و عروق (سندروم های مهم قلب و عروق، بیماریهای ناشی از ایسکمی قلب
- ۵- بیماریهای سیستم قلب و عروق (تصلب شریانه ها (آترواسکلروز)، بیماریهای دریچه ای
- ۶- بیماریهای خون و سیستم خونساز: لوسمی ها، لنفوم، مونونوکلئوز عفونی
- ۷- بیماریهای دستگاه گوارش: بیماریهای مری و معده، سوء هضم، سندرم های مهم روده ای، آپاندیسیت، بیماریهای لوزالمعده، بیماریهای پرده صفاق
- ۸- بیماریهای کبد، کیسه صفرا و مجاری صفراوی: اعمال کبد و روشهای بررسی اختلالات عملکرد کبد، بیماریهای پارانشیم کبد، انفیلتراسیون کبد، علل یرقان، بیماریهای کیسه صفرا
- ۹- بیماریهای طحال: علل پارگی طحال، توده ها و کیست های طحال
- ۱۰- بیماریهای دستگاه ادراری: بیماریهای مادرزادی کلیه و سندروم های مهم کلیه
- ۱۱- بیماریهای سیستم عضلانی و اسکلتی: اسکلتی
- ۱۲- بیماریهای متابولیسم و غدد: بیماریهای غده هیپوفیز، بیماریهای غده فوق کلیوی - بیماریهای غده پانکراس
- ۱۳- بیماریهای متابولیسم و غدد: بیماریهای غده تیروئید، بیماریهای ناشی از اختلال بیضه و تخمدانها
- ۱۴- بیماریهای مغز و اعصاب مرکزی و محیطی: تومورهای مغزی، علل هیدروسفالی، بیماریهای مادرزادی مغز و اعصاب
- ۱۵- بیماریهای مغز و اعصاب مرکزی و محیطی: بیماریهای عفونی سیستم عصبی، ضایعات عروقی مغز شامل خونریزیها و ایسکمی
- ۱۶- بیماریهای عفونی و انگلی: بررسی متداولترین و شایع ترین بیماریهای میکروبی، ویروسی، انگلی و قارچی

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

- ۱- تعریف سلامتی و بیماری ، منشاء بیماریهای داخلی و طبقه بندی آنها ، روشهای تشخیصی
در پایان کلاس دانشجو قادر باشد:
  - ۱-۱- مفهوم سلامتی و بیماری را بیان نماید.
  - ۱-۲- عوامل موثر بر وضعیت سلامتی و بیماری را لیست نماید.
  - ۱-۳- تعریف بیماری را از دیدگاههای مختلف بیان نماید.
  - ۱-۴- عوامل موثر بر بیماری را بطور صحیح دسته بندی و توضیح دهد.
- ۲- بیماریهای سیستم تنفسی (آزمایشات تشخیصی و عکس برداری ها از سیستم تنفسی - برونشیت حاد و مزمن و...) در پایان کلاس دانشجو قادر باشد:
  - ۲-۱- کلیات آناتومی و فیزیولوژی را شرح دهد.
  - ۲-۲- علل و نحوه درمان خونریزی از بینی را شرح دهد.
  - ۲-۳- علائم و درمان سینوزیت را شرح دهد.
  - ۲-۴- علائم و درمان التهاب حلق و حنجره را بیان نماید.
  - ۲-۵- علائم و درمان لارنژیت حاد و مزمن و سرطان حنجره را شرح دهد.
  - ۲-۶- اختلالات راه هوایی تحتانی را بشناسد و لیست نماید.
  - ۲-۷- آسم (علل- انواع- علائم- تشخیص و درمان) آن را بطور کامل شرح دهد.
  - ۲-۸- آمفیزم (انواع-علل- علائم تشخیص و درمان) را توضیح دهد.
  - ۲-۹- برونشیت مزمن (علائم - یافته های تشخیصی- درمان) را شرح دهد.
  - ۲-۱۰- پنومونی(انواع-علل- علائم - یافته های تشخیصی- درمان) را شرح دهد.
- ۳- بیماریهای سیستم تنفسی (جنب -ذات الریه- بیماری آسم -آمفیزم - پنومونی- برونکوپنومونی-آمبولی، سل ریوی) در پایان کلاس دانشجو قادر باشد:
  - ۳-۱- برونشکتازی (علائم - یافته های تشخیصی- درمان) را شرح دهد.
  - ۳-۲- آتلکتازی- پنومونی- آبسه ریه (علائم - یافته های تشخیصی- درمان) را شرح دهد.
  - ۳-۳- سل (عوامل خطرزا-علائم - یافته های تشخیصی- درمان) و نحوه تفسیر تست مانتو را بطور کامل توضیح دهد.
  - ۳-۴- سندرم زجر تنفسی بالغین (علائم - یافته های تشخیصی- درمان) را شرح دهد.
  - ۵- ۳-آمبولی ریوی (علائم - یافته های تشخیصی- درمان) و علل ایجاد آن را شرح دهد.
  - ۳-۶- تومورهای ریه (علائم - یافته های تشخیصی- درمان) و دسته بندی آن را توضیح دهد.
  - ۳-۷- اختلالات پلور(پلورزی- تجمع مایع در پلور) نحوه تشخیص و درمان هر یک را بطور کامل شرح دهد.
- ۴- بیماریهای سیستم گردش خون و قلب (آزمایشات تشخیصی و عکس برداری ها- بیماریهای مادرزادی قلب- بیماریهای اکتسابی قلب) در پایان کلاس دانشجو قادر باشد:
  - ۴-۱- کلیات آناتومی و فیزیولوژی را شرح دهد..
  - ۴-۲- علائم شایع و روش های تشخیصی قلب و عروق را شرح دهد.
  - ۴-۳- بیماریهای سرخرگ کرونر: علل ،تشخیص، درمان آن را بطور کامل شرح دهد.
  - ۴-۴- انواع آنژین صدری: علل ،تشخیص و درمان آن را بطور کامل شرح دهد.
  - ۴-۵- انفارکتوس میوکارد: علل ،تشخیص و درمان آن را بطور کامل شرح دهد
  - ۴-۶- آندوکاردیت عفونی: انواع ،علل ،تشخیص و درمان آن را توضیح دهد.
  - ۴-۷- میوکاردیت: علل ،تشخیص و درمان آن را بیان نماید.
  - ۴-۸- پریکاردیت: علل ،تشخیص و درمان آن را توضیح دهد.

۴-۹- بیماری قلبی روماتیسمی: علل، تشخیص، نحوه مراقبت و درمان و پیشگیری از عوارض آن را شرح دهد.

۵- بیماریهای سیستم گردش خون و قلب (بیماریهای عضله قلب- بیماریهای دریچه قلب- بیماریهای عروقی)
در پایان کلاس دانشجو قادر باشد:

- ۵-۱- تامپوناد قلبی: علل، تشخیص و درمان آن را شرح دهد.
- ۵-۲- کاردیومیوپاتی: علل، تشخیص و درمان آن را توضیح دهد.
- ۵-۳- اختلالات شایع دریچه های قلب: انواع، علل ف علائم، تشخیص و درمان و پیشگیری را شرح دهد.
- ۵-۴- هایپرتانسیون: علل، علائم، تشخیص، دسته بندی و درمان آن را توضیح دهد.

۶- بیماریهای سیستم گردش خون و قلب (بیماریهای خون- کم خونی ها- بیماریهای خونریزی دهنده- بیماریهای لنفاوی)
در پایان کلاس دانشجو قادر باشد:

- ۶-۱- علل، تشخیص، درمان انواع آنمی را شرح دهد.
- ۶-۲- اختلالات انعقادی را بشناسد و توضیح دهد.
- ۶-۳- لوسمی را شرح دهد.
- ۶-۴- هوچکین و انواع آن را توضیح دهد.
- ۶-۵- منونوکلئوز عفونی و نحوه تشخیص و درمان آن را شرح دهد.
- ۶-۶- پورپورا و انواع آن را توضیح دهد.
- ۶-۷- انعقاد داخل عروقی منتشر، علل ایجاد آن و نحوه مراقبت و درمان آن را شرح دهد.
- ۶-۸- هموفیلی را توضیح دهد.

۷- بیماریهای دستگاه گوارش آزمایشات تشخیصی و عکس برداری ها-دهان-مری و معده و...

در پایان کلاس دانشجو قادر باشد:

- ۷-۱- کلیات آناتومی و فیزیولوژی را شرح دهد.
- ۷-۲- بیماریهای دهان را توضیح دهد.
- ۷-۳- بیماریهای التهابی مری را شرح دهد.
- ۷-۴- زخم پپتیک و علل ایجاد کننده آن را بیان نماید.
- ۷-۵- زخم اثنی عشر را شرح دهد.
- ۷-۶- زخم معده، علائم، تشخیص ریسک فاکتورها و نحوه درمان آن را شرح دهد.
- ۷-۷- گاستریت و انواع آن را شرح دهد.
- ۷-۸- آپاندیسیت، علائم، نحوه تشخیص و درمان آن را شرح دهد.

۸- بیماریهای روده، کبد، کیسه صفرا، مجاری صفراوی، لوزالمعده وطحال را بیان نماید.

در پایان کلاس دانشجو قادر باشد:

- ۸-۱- بیماریهای التهابی روده، انواع آن و نحوه درمان آنها را توضیح دهد.
- ۸-۲- اختلالات کبدی و علل ایجاد کننده آن و نحوه درمان آن را شرح دهد.
- ۸-۳- بیماریهای کیسه صفرا: علل ایجاد آن، نحوه تشخیص و درمان آن بطور کامل بیان نماید.
- ۸-۴- بیماریهای لوزالمعده، انواع پانکراتیت و علل ایجاد کننده آن را شرح دهد.

۸-۵- اختلالات طحال: علل ایجاد کننده آن و نحوه درمان آن را شرح دهد

۹- بیماریهای دستگاه ادراری (آزمایشات تشخیصی و عکس برداری ها- بیماریهای دستگاه ادراری (بیماریهای مادرزادی کلیه، گلومرولی، عفونی و...))
در پایان کلاس دانشجو قادر باشد:

- ۹-۱- ساختمان و عملکرد دستگاه ادراری را شرح دهد.
- ۹-۲- عملکرد کلیه، وظایف آن و نقش کلیه ها در بدن را توضیح دهد.
- ۹-۳- اختلالات مادرزادی کلیه: علل، علائم، نحوه تشخیص و درمان آن را توضیح دهد.
- ۹-۴- اختلالات گلو مریولی کلیه: علل، علائم، نحوه تشخیص و درمان آن را توضیح دهد.

۹-۵- بیماریهای عفونی کلیه: علل، علائم، نحوه تشخیص و درمان آن را توضیح دهد.

۱۰- بیماریهای دستگاه ادراری: اختلالات مثانه، سندروم های مهم کلیه، سنگ های کلیوی، تومورهای کلیه و...

۱۰-۱- اختلالات مثانه ای را توضیح دهد.

۱۰-۲- انواع سنگ های ادراری و علل ایجاد سنگ و نحوه درمان هریک را بطور مفصل شرح دهد.

۱۰-۳- اختلالات پیشابراه را توضیح دهد.

۱۰-۴- نئوپلاسم های حالب و نحوه تشخیص و درمان آن را شرح دهد.

۱۰-۵- نارسایی کلیه و انواع حاد و مزمن آن را توضیح دهد.

۱۰-۶- سرطان کلیه را بیان نماید.

۱۱- بیماریهای مفاصل- استخوان-عضلات: آزمایشات تشخیصی و عکس برداری ها و بیماریهای سیستم عضلانی و اسکلتی

در پایان کلاس دانشجو قادر باشد:

۱۱-۱- پلی میوزیت را شرح دهد.

۱۱-۲- استئومالاسی را توضیح دهد.

۱۱-۳- کمردرد علل ایجاد کننده و درمان آن را بیان نماید.

۱۱-۴- استئوپوروز و علل ایجاد کننده آن را شرح دهد.

۱۱-۵- شکستگی ها: انواع، علل-علائم- تشخیص و درمان) آن را شرح دهد

۱۱-۶- استئومیلیت: علل-انواع-علائم- تشخیص و درمان) آن را شرح

دهد

۱۱-۷- دررفتگی مادرزادی استخوان لگن: علل-انواع-علائم- تشخیص و

درمان) آن را شرح دهد

۱۲- بیماریهای های غدد مترشحه داخلی (آزمایشات تشخیصی، پانکراس، فوق کلیوی هیپوفیز و...)

در پایان کلاس دانشجو قادر باشد:

۱۲-۱- آزمایشات تشخیصی آن را شرح دهد.

۱۲-۲- دیابت شیرین علل-انواع-علائم- تشخیص و درمان) آن را شرح دهد.

۱۲-۳- انواع عوارض دیابت را توضیح دهد.

۱۲-۴- علل کم کاری و پرکاری غده فوق کلیوی و نحوه تشخیص و درمان آن را شرح دهد.

۱۲-۵- فنوکروموسیتوم و آدیسون را توضیح دهد.

۱۲-۶- غده هیپوفیز و انواع اختلالات آن را شرح دهد.

۱۳- بیماریهای های غدد مترشحه داخلی (تیروئید، پاراتیروئید، بیماریهای ناشی از اختلال بیضه و تخمدانها هیپوفیز و...)

در پایان کلاس دانشجو قادر باشد:

۱۳-۱- آزمایشات تشخیصی آن را شرح دهد.

۱۳-۲- علل کم کاری و پرکاری غده تیروئید و نحوه تشخیص و درمان آن را شرح دهد.

۱۳-۳- علل کم کاری و پرکاری غده پاراتیروئید و نحوه تشخیص و درمان آن را شرح دهد.

۱۳-۴- بیماریهای ناشی از اختلال بیضه

۱۳-۵- بیماریهای ناشی از اختلال تخمدانها

۱۴- بیماریهای دستگاه مغز و اعصاب (آزمایشات تشخیصی-بیماریهای عفونی سیستم عصبی، ضایعات عروقی مغز شامل خونریزیها و ایسکمی، صرع و... در پایان کلاس دانشجو قادر باشد:

۱۴-۱- علائم شایع و روش های تشخیصی مغز و اعصاب را شرح دهد.

۱۴-۲- بیماریهای عفونی سیستم عصبی: علل-انواع-علائم- تشخیص و درمان را توضیح دهد.

۱۴-۳- مننژیت: علل-انواع-علائم- تشخیص و درمان را توضیح دهد.

۱۴-۴- ضایعات عروقی مغز: علل-انواع-علائم- تشخیص و درمان را توضیح دهد.

۱۴-۵- سکته مغزی: علل-انواع-علائم- تشخیص و درمان را توضیح دهد.

۱۵- بیماریهای دستگاه مغز و اعصاب : تومورهای مغزی ، علل هیدروسفالی ، بیماریهای مادرزادی مغزو اعصاب و...

۱-۱۵- بیماریهای مادرزادی مغز: انواع- علل- علائم- تشخیص و درمان را توضیح دهد.

۲-۱۵- هیدروسفالی: انواع- علل- علائم- تشخیص و درمان را توضیح دهد

۳-۱۵- صرع: علل- انواع- علائم- تشخیص و درمان را توضیح دهد.

۴-۱۵- تومورهای مغزی: علل- انواع- علائم- تشخیص و درمان را توضیح دهد.

۱۶- بیماریهای عفونی و انگلی : بررسی متداولترین و شایع ترین

بیماریهای میکروبی ، ویروسی، انگلی وقارچی

۱-۱۴- بیماریهای عفونی ناشی از باکتریها: علل- انواع- علائم- تشخیص و درمان را توضیح دهد.

۱-۱۴- بیماریهای عفونی ناشی از ویروسها: علل- انواع- علائم- تشخیص و درمان را توضیح دهد.

۱-۱۴- بیماریهای عفونی ناشی از انگلها: علل- انواع- علائم- تشخیص و درمان را توضیح دهد.

۱-۱۴- بیماریهای عفونی ناشی از قارچ ها : علل- انواع- علائم- تشخیص و درمان را توضیح دهد.

منابع :

سیسیل آخرین چاپ

آخرین چاپ
آخرین چاپ
آخرین چاپ

۱- بیماریهای داخلی هاریسون

۲- بیماریهای ارتوپدی

۳- بیماریهای داخلی سیسیل

۴- مطالب ارائه شده توسط استاد

روش تدریس:

سخنرانی - بحث گروهی

وسایل آموزشی :

وایت برد- ویدیوپروژکتور- کتاب

سنجش و ارزشیابی

ساعت	تاریخ	سهم از نمره کل(بر حسب درصد)	روش	آزمون
ساعت کلاس	هر دو هفته یکبار	۵%	شفاهی	کوئیز
ساعت کلاس	هفته هشتم	۲۰%	کتبی(تستی - تشریحی)	آزمون میان دوره
ساعت کلاس	طبق تقویم دانشگاهی	۶۰%	کتبی(تستی - تشریحی)	آزمون پایان ترم
-	کلیه جلسات	۵%	-	حضورفعال در کلاس
-	تا پایان ترم	۱۰%	-	تکالیف دانشجوی

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

۱. حضور منظم و به موقع در تمام جلسات درس

۲. شرکت فعال در بحث های گروهی

۳. مراجعه به منابع اعلام شده و مطالعه موضوعات مربوطه

نام و امضای

نام و امضای مدرس:

نام و امضای مسئول EDO دانشکده

مدیر گروه :

تاریخ

تاریخ تحویل:

تاریخ ارسال :

ارسال:

جدول زمان بندی درس: بیماری شناسی
روز و ساعت جلسه :: سه شنبه ها ۱۰-۸

مدرس	موضوع هر جلسه	تاریخ	جلسه
صبور	تعریف سلامتی و بیماری ، منشاء بیماریهای ، طبقه بندی آنها ، روشهای تشخیصی و ...	۹۴/۱۱/۲۰	۱
صبور	بیماریهای سیستم تنفسی (۱)	۹۴/۱۱/۲۷	۲
صبور	بیماریهای سیستم تنفسی (۱)	۹۴/۱۲/۴	۳
صبور	بیماریهای سیستم گردش خون (۱)	۹۴/۱۲/۱۱	۴
صبور	بیماریهای سیستم گردش خون (۱)	۹۴/۱۲/۱۸	۵
صبور	بیماریهای خون و لنف	۹۴/۱۲/۲۵	۶
صبور	بیماریهای دستگاه گوارش (۱) - امتحان میان ترم	۹۵/۱/۱۷	۷
صبور	بیماریهای دستگاه گوارش (۲)	۹۵/۱/۱۲۴	۸
صبور	بیماریهای دستگاه ادراری (۱)	۹۵/۱/۳۱	۹
صبور	بیماریهای دستگاه ادراری (۲)	۹۵/۲/۷	۱۰
صبور	بیماریهای مفاصل- استخوان-عضلات	۹۵/۲/۱۴	۱۱
صبور	بیماریهای های غدد مترشحه داخلی (۱)	۹۵/۲/۲۱	۱۲
صبور	بیماریهای های غدد مترشحه داخلی (۲)	۹۵/۲/۲۸	۱۳
صبور	بیماریهای دستگاه اعصاب (۱)	۹۵/۳/۴	۱۴
صبور	بیماریهای دستگاه اعصاب (۲)	۹۵/۳/۱۱	۱۵
صبور	بیماریهای عفونی	۹۵/۳/۱۸	۱۶
	امتحان پایان ترم	طبق برنامه	